

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-522/09-01

Název školy: **Základní škola Praha 7,
Strossmayerovo náměstí 4**
Adresa: Strossmayerovo náměstí 4, 170 00 Praha 7
Identifikátor: 600 039 391
IČ: 61 389 838
Místo inspekce: Strossmayerovo náměstí 4, Praha 7
Termín inspekce: 16. – 19. června 2009

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Charakteristika školy

Příspěvková organizace Základní škola Praha 7, Strossmayerovo náměstí 4 vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Zřizovatelem je Městská část Praha 7, nábř. Kpt. Jaroše 1000, 170 00 Praha 7. Žáci se učí v 1. a 2., 6. a 7. ročníku podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) *Škola pro všechny*, v ostatních podle vzdělávacího programu *Obecná škola*. Ke dni 30. 9. 2008 organizace vykázala 314 žáků ve 14 třídách při nejvyšším stanoveném počtu 520 žáků, což je 60 % kapacity školy. Inspekční činnost byla provedena na podnět rodičů, který se týkal vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, výuky matematiky na 2. stupni a kontrolního systému.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Škola v roce 2008 hospodařila s dotací ze státního rozpočtu (SR), od zřizovatele, z poplatků rodičů za stravné, z doplňkové činnosti a z fondů.

Dotace ze SR činily ve sledovaném období v průměru 72 % celkových ročních neinvestičních výdajů vynaložených školou na přímé náklady na vzdělávání. Byly použity na platy, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, cestovné, ochranné pracovní pomůcky, nákup učebnic, školních potřeb a na výdaje spojené s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků (DVPP). Škola získala navíc účelovou neinvestiční dotaci ze SR z prostředků MŠMT na program *Podpora výuky cizích jazyků v roce 2008*. Ze SR byly také hrazeny učební pomůcky a učebnice.

Na základě žádosti o poskytnutí finančních prostředků na zajištění nezbytné péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) škola obdržela pro rok 2008 neinvestiční účelovou dotaci z rozpočtu MHMP prostřednictvím odboru školství MČ Prahy 7 na platy a odvody 1 pedagoga a na kompenzační a učební pomůcky pro další zlepšení podmínek žáků se SVP (nastavitelná židle a stůl, učebnice a materiál na kopírování). Dotace byla poskytnuta v říjnu 2008. K termínu inspekce dosud finanční prostředky na speciální péči škola nedostala. Nákup standardních pomůcek je zatím hrazen z prostředků SR.

Finanční prostředky přidělené škole ve sledovaném období byly přiměřené jejím potřebám.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola evidovala k termínu inspekce 20 žáků se SVP. Příslušné podmínky rovných příležitostí ke vzdělávání nejsou zatím všem zajištěny vzhledem k jejich nárokům dle platného školského zákona. Vzdělávání často probíhá bez ohledu na závažnost jejich obtíží. U většiny žáků je diagnostikována dyslexie, dysgrafie, dysortografie, u 2 žáků dyskalkulie, u 1 žáka porucha chování. Vypracované individuální vzdělávací plány (IVP) jsou formální, při jejich tvorbě není postupováno podle platné legislativy (např. chybí časové a obsahové rozvržení učiva, seznam používaných pomůcek, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení) a nejsou respektována doporučení stanovená v odborných posudcích. U některých IVP nejsou zahrnuty všechny předměty, do kterých se vývojová porucha učení promítá. Např. u 5 žáků jsou zaznamenány obtíže dysortografického nebo dyslektického charakteru v matematice, ale zpracované IVP je nereflktují. Dva žáci, u nichž odborný posudek doporučuje specifické potíže řešit ve všech předmětech, mají IVP stanoven jen pro předmět český a anglický jazyk, u žáka s poruchou chování není IVP vytvořen vůbec. Na 2. stupni jsou k IVP zpracované stručné přílohy k jazykovým předmětům, které jsou pouze výčtem zohlednění nebo postupů. Žáci i zákonní zástupci jsou seznamováni s IVP. Nejsou ale informováni o pokroku nebo neúspěchu, protože vyučující IVP v průběhu školního roku neupravují, nevyhodnocují a nepřijímají ani účinná patření k dalším vzdělávacím postupům.

Analýzou žakovských knížek bylo zjištěno, že učitelé nerespektují doporučení z odborných vyšetření ani v hodnocení žáků – je opomíjen důraz na ústní zkoušení, převládá hodnocení z písemných projevů, v českém jazyku převažuje hodnocení z jazykové oblasti, klasifikace ve slohu a literární výchově je minimální, v některých ročnících je zapsán velmi nízký počet známek z tohoto předmětu. Na 2. stupni vyučující vhodně používají při psaní diktátů či při procvičování pravopisných jevů doplňovací cvičení, na 1. stupni se tato praxe příliš neobjevuje. Učitelky nezkracují texty diktátů a byly zjištěny i neopravené chyby v písemném projevu žáků. Pedagogové se nezúčastňují vzdělávání zaměřené na práci se žáky se SVP (*viz Vedení školy*).

V odborných posudcích žáků je doporučena péče speciálního pedagoga. Ta je pro ně zajišťována formou reedukace vývojových poruch. Vede je odborně kvalifikovaná učitelka. Zainteresovaní žáci mají vyučovací hodinu 1x týdně v odpoledních hodinách. Pouze pro žáky 4. ročníku se toto vzdělávání realizuje ve vyučovací jednotce dle platného rozvrhu, ale vlastní činnost probíhá pouze 20 minut oproti deklarovaným 45 minutám. Dokumentace o vzdělávání těchto žáků není vedena, záznamy o jejich docházce jsou formální. Rodiče nejsou prokazatelně upozorňováni na absenci v docházce na nápravy vývojových poruch, která je v IVP uvedena. Škola sama neúčast žáků důsledně neřeší. Kontrolou žákovských portfolií bylo zjištěno, že písemné výstupy žáků jsou sporadické, pro letošní rok nemají pracovní sešity. Z rozhovoru se speciální pedagožkou vyplynulo, že není veden žádný záznam o průběhu vzdělávání, žáci převážně procvičují učivo pomocí výukových programů na PC. Mezi všemi zúčastněnými učiteli neprobíhá koordinace ani součinnost, pedagogové se při vzdělávání těchto žáků spoléhají na práci speciální pedagožky. Ve sledované výuce nebyla práce se žáky se SVP zařazena (viz *Průběh vzdělávání*).

Výchovná poradkyně, která funkci zastává druhým rokem, prozatím nemá příslušné vzdělání. Pouze žáky se SVP eviduje a informuje vyučující (především třídní učitele) o výsledcích odborného vyšetření školským poradenským zařízením. Podmínky pro integraci těchto žáků nepřipravuje, nekoordinuje poskytování poradenských služeb a vzdělávacích opatření. Poradenské služby vůči žákům se SVP nezajišťuje dle příslušné vyhlášky tak, aby byl podporován jejich osobnostní rozvoj.

Zásady rovného přístupu při vzdělávání žáků škola nerespektuje v oblasti jejich specifických vzdělávacích potřeb. IVP nejsou vypracovány v souladu s prováděcím předpisem školského zákona. Značné nedostatky se projevují v přímé práci učitelů se žáky se SVP a v absenci vzdělávání pedagogických pracovníků v tomto oboru. V činnosti výchovné poradkyně se vyskytují odstranitelná rizika.

Vedení školy

Nastavení vnitřních kontrolních mechanismů managementu školy je kompetenčně rozděleno mezi ředitelku a její zástupkyni. Nikdo jiný na dílčích částech kontrolního systému neparticipuje. Kumulace velkého množství povinností a zodpovědnosti vedení je jedním z důvodů značných rizik, které inspekce analýzou povinné dokumentace a dalších podpůrných zjištění (inspekční hospitace, rozhovory s vedením školy, žákovské knížky a písemné práce žáků) zaznamenala.

- Záznamy z pedagogických rad nejsou v tomto školním roce v souladu se školským zákonem, neboť ředitelka s učiteli neprojednává přijatá opatření týkající se vzdělávací činnosti ani všechny zásadní pedagogické dokumenty.
- Kontrolní systém ředitelky ani pedagogická rada nezaznamenaly disproporci v hodnocení jednotlivých předmětů při přechodu žáků mezi 1. a 2. stupněm. Dokladem je pololetní hodnocení žáků 6. ročníku, kdy došlo k výraznému nepoměru mezi klasifikací na konci školního roku 2007/2008 a v 1. pololetí letošního školního roku. Např. žák, který byl na konci 5. ročníku klasifikován pouze třemi chvalitebnými z vlastivědy, českého a anglického jazyka dostal v 1. pololetí 6. ročníku ze zeměpisu, českého a anglického jazyka známku dostatečnou, z nového předmětu fyzika také dostatečnou, z informačních a komunikačních technologií známku dobrou. Jiní žáci měli dokonce sníženou známku až o čtyři stupně. Tato velmi rozdílná a demotivující klasifikace žáků ukazuje na zásadní pochybení kontrolního systému, pedagogické rady, předmětových komisí i jednotlivých učitelů. Záznamy z jednání pedagogické rady předložené ředitelkou nedokládají, zda byl projednán snížený stupeň z chování žáka 6. ročníku ve školním roce 2007/2008.

- Ve školním řádu chybí v kapitole *Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců* právo na poradenskou pomoc školy. Kapitola *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků* je pouze v částečném souladu s prováděcím předpisem školského zákona. Kapitola *Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků* je v praxi naplňována tzv. sebehodnotícími listy nebo zápisy žáků do žákovských knížek. Zde by se měli hodnotit 1x za měsíc z každého předmětu. Někteří žáci to dodržují alespoň v hlavních naukových předmětech, ale většina jejich tzv. hodnotících soudů jsou buď formální či obecné negativní výroky bez obsahu.
- *Vlastní hodnocení za období 2005/2006 a 2006/2007 (VHŠ)* se částečně míjí s právním předpisem, především v oblasti návrhů příslušných opatření ke zlepšení.
- Ze záznamů v třídních knihách 1. stupně nelze průkazně doložit obsah probíraného učiva (psaní, sloh, průřezová témata). Zápisy v třídních knihách 2. stupně jsou v některých případech obecné, taktéž nedokládají obsah probíraného učiva.
- Hodnocení v žákovských knížkách není rovnoměrné, klasifikace z písemných projevů žáků převažují nad ústními, v českém jazyce převládají známky z pravopisných cvičení na úkor literární výchovy a slohu, objevuje se nedostatečná klasifikace z prvouky, pracovních činností i výchovných předmětů, což neodpovídá stanoveným pravidlům hodnocení.
- Analýza údajů o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) obsažených ve třech posledních výročních zprávách ukázala na nerovnoměrnost zastoupení učitelů při prohlubování odborné kvalifikace a absenci nabídky vzdělávání v problematice výuky žáků se SVP.
- Školní vzdělávací program *Škola pro všechny* je kvalitní dokument vycházející z podmínek a možností školy. V loňském roce prošel drobnými věcnými úpravami. Během inspekce koordinátorka doplnila chybějící kapitoly *Mezinárodní spolupráce a Spolupráce s jinými subjekty*. Oddíl *Pravidla pro hodnocení žáků* není kompatibilní se Školním řádem ani s prováděcím předpisem školského zákona.
- Práce výchovné poradkyně a systém vzdělávání žáků se SVP je rizikový (viz kapitola *Rovnost příležitostí ke vzdělávání*).

Kontrolní mechanismy vedení školy jsou málo účinné vzhledem ke vzdělávání žáků se SVP, pro nápravu jsou nutné zásadní změny.

Průběh vzdělávání v matematice na 2. stupni a projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Organizace vzdělávání vychází z učebních plánů obou vzdělávacích programů. Sestavení rozvrhu hodin a délka přestávek respektují školský právní předpis.

Vzdělávání matematiky na 2. stupni zabezpečují dva pedagogové, z toho jeden je odborně kvalifikovaný. Velká snaha a pečlivá příprava na hodiny snižuje handicap vyučující bez legislativně stanoveného vzdělání, která je odborně kvalifikovaná pro práce ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání.

Ve sledovaném vyučování byly účelně využívány pracovní listy, učebnice a další materiály potřebné k procvičení učiva z geometrie. Pedagogové měli vyučovací hodiny připravené, chybělo však promyšlení vhodných metodických postupů pro žáky se SVP.

Aktivita, zájem i pracovní disciplína žáků byly v jednotlivých třídách rozdílné, a to v závislosti na použitém učebním stylu a metodách výuky. Pedagogové uplatnili pouze frontální formu, při níž převládala jejich aktivita nad činnostmi žáků. Hromadná práce se všemi žáky se stejným obsahem činností neumožnila spolupráci ve dvojicích či skupinách a rozvíjení komunikativních a sociálních kompetencí. Často byli pouze pasivními účastníky vzdělávacího procesu, mj. i proto, že úkoly neměli zadávány diferencovaně. Náročnost příkladů zohledňovala schopnosti a možnosti slabších a pomalejších, rychlejší čekali

na dokončení ostatních, což snižovalo efektivitu vzdělávání. Při řízených rozhovorech učitelé málo podporovali rozvíjení verbálních dovedností a přehlíželi nedostatky v ústním projevu. Pro žáky se SVP nebyly vytvořené takové podmínky, aby mohli realizovat vzdělávání v souladu se svými potřebami a možnostmi. Většinou s nimi učitelé individuálně nepracovali, přestože v některých třídách byli žáci s vývojovou poruchou projevující se v matematice. Zadaní samostatné práce bez předchozího zopakování učiva bylo didakticky nesprávné především proto, že podle zápisů v třídní knize, bylo probíráno před 3 měsíci. Žáci s ním měli velké problémy, většinou čekali na zápisy řešení příkladů na tabuli.

Pedagogové neopomíjeli sdělení cíle hodiny event. jejího průběhu, kontinuální pozitivní motivace však byla zařazena jen v některých vyučovacích jednotkách. Na závěr hodiny vyučující obecně zhodnotili splnění stanovených cílů, chyběla konkrétní analýza úspěšnosti realizovaných úkolů. Ojedinele žáci měli prostor pro vzájemnou kontrolu a hodnocení samostatné práce. Zatím jsou však málo vybízeni k reflexi či sebereflexi. Připravené činnosti vedly k utváření kompetence k učení, informační gramotnost ve zhlédnuté výuce nebyla prohlubována. Ve třídách byla většinou vytvořena přátelská atmosféra, žáci bez zábran upozorňovali na své problémy s učivem a pedagogové na ně ochotně reagovali.

Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou převážně získávány na základě písemného prověřování. A to i u žáků se SVP, u nichž školské poradenské zařízení doporučuje preferovat ústní projev. Není tak dodržen jejich odborný posudek, vnitřní klasifikační řád školy, ani příslušné právní předpisy. Pozitivem je další práce učitelů s výsledky písemných prací, které analyzují a porovnávají s výsledky v paralelních třídách. V případě neúspěchů věnují učivu větší pozornost.

Průběh vzdělávání a dosahování klíčových kompetencí v matematice má i přes výše zmíněné nedostatky standardní úroveň.

Celkové hodnocení školy

- ***Činnost školy je v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Pro žáky se SVP nejsou zabezpečeny podmínky podle jejich vzdělávacích možností a potřeb v souladu se školskou legislativou.***
- ***Školní vzdělávací program je částečně v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kvalitativní změny v pojetí vzdělávání jsou nastavené, avšak nevycházejí z individuálních potřeb a možností žáků. Ve výuce matematiky na 2. stupni se je zatím nedaří efektivně realizovat. Využití materiálních podmínek, organizace vyučovací jednotky, uplatněné metody a formy výuky mají dílčí nedostatky. Komunikace mezi žáky a učiteli je vstřícná.***

Pro účinný chod školy, který musí být v souladu s právními předpisy, je zapotřebí odstranit výrazná rizika nejen administrativního charakteru:

- ***ředitelka školy musí projednávat s pedagogickou radou všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy dle § 164 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.,***
- ***jednání pedagogické rady by měla důsledně analyzovat a zabývat se výsledky vzdělávání žáků,***
- ***školní řád musí respektovat § 21 písm. f) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,***

- *pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků dát do souladu s § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,*
- *vlastní hodnocení školy musí respektovat § 8 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy (chybí návrhy přijatých opatření),*
- *třídní knihy musí průkazně dokládat obsah probíraného učiva,*
- *klasifikace žáků v žákovských knížkách musí vycházet z pravidel pro hodnocení vzdělávání žáků stanovených ve školním řádu,*
- *plán DVPP zaměřit na prohlubování odborné kvalifikace v oblasti vzdělávání žáků se SVP,*
- *při vzdělávání žáků se SVP respektovat § 16 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,*
- *vytvářet IVP podle § 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,*
- *zkvalitnit činnost výchovné poradkyně pro žáky se SVP v souladu s § 7 vyhlášky č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních,*
- *vytvořit efektivní a účinný vnitřní systém kontroly.*

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 10 173/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. 6. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 6. 2007
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Praha 7, Strossmayerovo náměstí 4 schválená usnesením Zastupitelstva MČ Praha 7 čj. 0208/06-Z ze dne 20. 3. 2006 s účinností od 27. 3. 2006
4. Dodatek ke zřizovací listině č. 4 schválený Zastupitelstvem MČ Praha 7 čj 0110/08-Z ze dne 21. 4. 2008 s účinností od 30. 4. 2008
5. Jmenování do funkce ředitelky ZŠ Strossmayerovo nám., Praha 7 čj. Pam/527 ze dne 18. 6. 1990 s účinností od 1. 7. 1990
6. Výkaz o základní škole S 3-01 k 30. 9. 2008
7. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 k 30. 9. 2008
8. Personální dokumentace ředitelky a pedagogických pracovníků k termínu inspekce
9. Plán kontrolní činnosti ředitelky na školní rok 2008/2009
10. Vlastní hodnocení za období 2005/2006 a 2006/2007
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008 a 2008/2009
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola pro všechny* s platností od 1. 9. 2007
13. Záписy z jednání výchovné komise ve školním roce 2008/2009
14. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2008/2009 k termínu inspekce

15. Výroční zprávy o činnosti základní školy za školní roky 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
16. Školní matrika k termínu inspekce
17. Výběr třídních knih pro školní rok 2008/2009 k termínu inspekce
18. Školní řád platný od 1. 9. 2008
19. Záznamy z pedagogických rad za školní roky 2008/2009 a 2007/2008 k termínu inspekce
20. Zápisy ze schůzek předmětové komise českého jazyka a matematiky za školní rok 2008/2009 k termínu inspekce
21. Plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2008/2009 bez uvedení data
22. Výběr žákovských prací a žákovských knížek k termínu inspekce
23. Individuální vzdělávací plány ve školním roce 2008/2009 k termínu inspekce
24. Žádost o poskytnutí finančních prostředků na zajištění nezbytné péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami ze dne 7. 5. 2008
25. Přehled nezbytných nákladů spojených se vzděláváním dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ze dne 7. 5. 2008
26. Výpis běžného účtu č. 22 ze dne 8. 10. 2008
27. Doklad z odboru školství MČ Prahy 7 týkající se přidělení finančních prostředků na zajištění speciální péče ze dne 22. 10. 2008
28. Výpis zápisů v období 12/2008
29. Rozbor nákladů v období 13/2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 28. 8. 2009 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Pocová	J. Pocová, v. r.
PaedDr. Jana Křest'ánová	J. Křest'ánová, v. r.
Mgr. Marie Poesová	M. Poesová, v. r.
Ing. Michaela Petrášková	M. Petrášková, v. r.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze 3. 7. 2009

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ludmila Kyryanová	L. Kyryanová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
-----	Připomínky nebyly podány.